

Beweegvisie Roosendaal 2020-2030

Inhoud

Samenvatting	03
1. De aftrap	04
1.1 Roosendaal maakt beweging naar voren	04
1.2 Visie is de eerste etappe	04
1.3 Resultaat is teamsport	04
2. Het speelveld: trends, ontwikkelingen en uitgangspunten	06
2.1 Het nationale en provinciale speelveld	06
2.2 Het lokale speelveld	07
2.3 Positieve gezondheid is uitgangspunt	09
3. Het eindsignaal : doel en uitgangspunten	10
3.1 Het doel : Alle Roosendalers bewegen	10
3.2 Sterke basis: verenigingen, accommodaties en buitenruimte op orde	11
Vitale en maatschappelijk betrokken sportverenigingen	11
Beweegvriendelijke buitenruimte en toekomstbestendige accommodaties	12
3.3 Gezonde inwoners	13
3.4 Presteren in de top	14
4. Spelregels : aanpak en randvoorwaarden	16
4.1 Samenwerking staat centraal	16
4.2 Visie uitwerken in Lokaal Sportakkoord	16
4.3 Financiën	17
4.4 Monitoring en evaluatie	17

Samenvatting

■ Het eindsignaal

Heel Roosendaal is in beweging

In 2030 hebben inwoners van Roosendaal voldoende beweging en een vitale en actieve leefstijl. Met name kinderen en inwoners, waarvoor sporten of bewegen niet vanzelfsprekend is, worden gestimuleerd en ondersteund. De (sport-)verenigingen zijn vitaal en dragen bij aan het welzijn en de participatie van de inwoners. Sport- en beweegvoorzieningen zijn gevarieerd van aard en kwalitatief goed. De buitenruimte daagt uit om te gaan bewegen en elkaar te ontmoeten. Er wordt nauw samen gewerkt om iedereen in beweging te krijgen en te houden. Roosendaal is in beweging!

■ Sterke basis

Verenigingen, accommodaties en buitenruimte op orde

Sterke en vitale sportaanbieders zijn een belangrijke factor voor het bevorderen van een actieve leefstijl bij inwoners. Roosendaal kent een sterk verenigingsleven. Alle partners werken samen, wisselen onderling ervaringen/kennis uit en nemen hun verantwoordelijkheid om alle inwoners de mogelijkheid te geven om te kunnen sporten en bewegen. Roosendaal heeft een gevarieerd en kwalitatief goed aanbod van sport- en beweegvoorzieningen. De buitenruimte stimuleert inwoners om in beweging te komen. Bij de (her-)inrichting van de buitenruimte worden uitdagende sport- en beweegvoorzieningen aangelegd. Alle inwoners hebben op korte afstand toegang tot een wandel- of fietspad, een openbaar park, speelplaats of vrij toegankelijk schoolplein. Sportaccommodaties zijn toekomstbestendig.

Gezonde inwoners

Drempelloos sporten en bewegen

Alle inwoners van Roosendaal hebben de mogelijkheid om te kunnen sporten en bewegen op een voor hen passende manier. Drempels worden weggenomen. Jeugd en inwoners die op enige wijze een drempel ervaren staan centraal. Drempels kunnen fysiek of mentaal zijn, maar ook financieel. Sport en bewegen wordt nadrukkelijk ingezet om inwoners te betrekken en aangesloten te houden bij de samenleving.

Presteren in de top

Evenementen & topsport

Incidenteel leveren we een bijdrage aan een groot (inter-) nationaal event. Dit levert een bijdrage op aan de sportbeleving, sociale samenhang en economie in Roosendaal. Inwoners, die hun talenten verder willen ontwikkelen en willen doorgroeien naar topsport, zijn hiervoor zelf verantwoordelijk. Ze kunnen hierin ondersteund worden door landelijke, provinciale of regionale mogelijkheden. (Sport-)verenigingen kunnen daarbij ook ondersteunen.

Hoe verder

De sport- en bewegvisie is van ons allemaal. Met elkaar hebben we de sport- en bewegvisie opgesteld en alleen met elkaar kunnen we onze ambitie realiseren. We nodigen onze partners uit om samen de visie uit te werken in concrete acties. Acties waar ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid voor aan de lat staat. Deze uitwerking resulteert in een Lokaal Sportakkoord. We maken ons gezamenlijk hard voor de uitvoering daarvan, zodat de droom 'Heel Roosendaal in beweging' werkelijkheid wordt.

1. De aftrap

1.1 Roosendaal maakt beweging naar voren

De gemeente Roosendaal heeft talrijke, actieve sportverenigingen en goede sportvoorzieningen. Voor de inwoners van Roosendaal zijn deze voorzieningen belangrijk om elkaar te ontmoeten, te kunnen ontspannen en om te werken aan je gezondheid. De gemeente Roosendaal onderschrijft het belang van goede sport- en beweegvoorzieningen en wil de koppeling tussen het sport- en beweegbeleid en de andere beleidsvelden versterken. Dit staat onder andere in de ambities voor het verder ontwikkelen van het sociale domein die zijn beschreven in het bestuursakkoord¹. Daarbij wordt 'de beweging naar voren' gemaakt. Inwoners van de gemeente Roosendaal kunnen zo lang mogelijk op eigen kracht deelnemen aan de samenleving. De visie op het verder ontwikkelen van het sociale domein is verder uitgewerkt in de Transformatieagenda² voor het sociaal domein.

Roosendaal is een stad waar iedere inwoner mee kan doen, waar niemand wordt uitgesloten en mensen zich veilig voelen. We investeren in vitale en veerkrachtige inwoners, die worden gestimuleerd en ondersteund om zo lang mogelijk zelfstandig en naar eigen idee hun leven te leiden.

Sport en bewegen is een belangrijk middel om doelstellingen op diverse beleids-terreinen te behalen. Door met onze partners in gesprek te gaan over de ambities voor sport en bewegen en dit op te nemen in een Bewegvisie hebben we een gezamenlijke richting voor de toekomst. Met een stip op de horizon kunnen we de rol van sport en bewegen binnen gemeente Roosendaal de komende jaren verder uitbouwen.

1.2 Visie is de eerste etappe

Deze visie geeft een vergezicht die wordt vertaald naar concrete ambities en thema's. Deze thema's geven aan waar in de gemeente Roosendaal de komende jaren op wordt geïnvesteerd, met middelen en/of mensen. Om uitvoering te kunnen geven aan de thema's en genoemde ambities zijn activiteiten nodig, denk hierbij aan de inzet van buurtsportcoaches of projecten als Jongeren Op Gezond Gewicht.

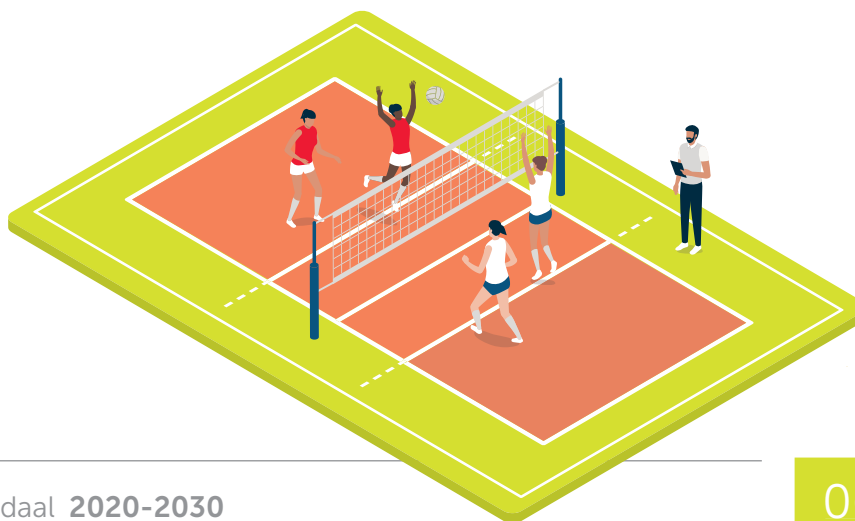
De Bewegvisie wordt uitgewerkt in een concreet actieprogramma, een zogenaamd Lokaal Sportakkoord. Gezamenlijk worden concrete afspraken gemaakt over de activiteiten die de komende jaren worden ondernomen. Voor het opstellen van een Lokale Sportakkoord wordt een Sportformateur aangesteld. De onafhankelijke Sportformateur gaat samen met alle betrokkenen het Lokale Sportakkoord opstellen. De inzet is om met relevante partners een Lokaal Sportakkoord samen te stellen die gebaseerd is op de uitgangspunten uit deze Bewegvisie.

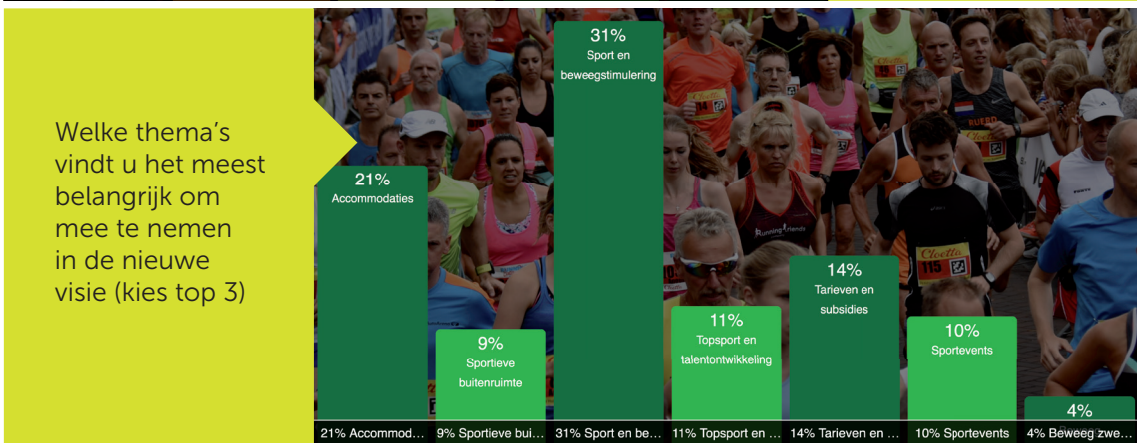
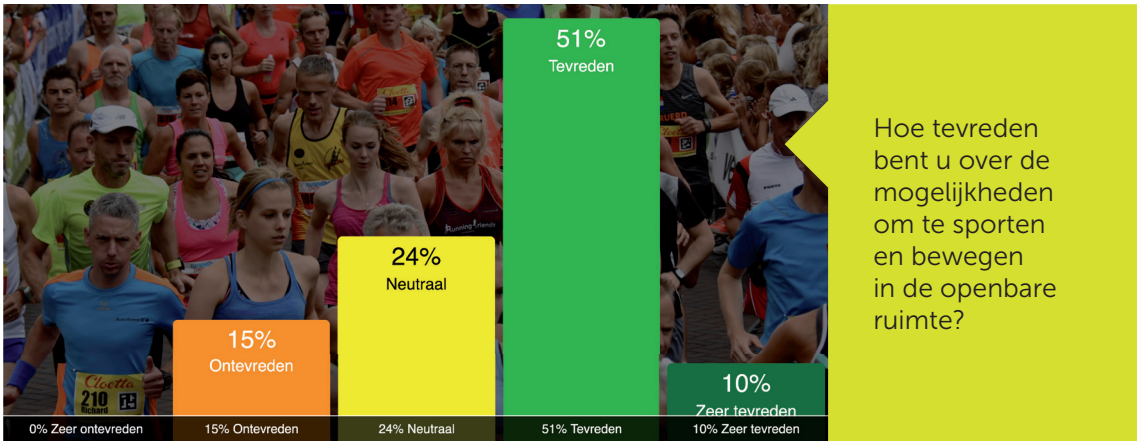
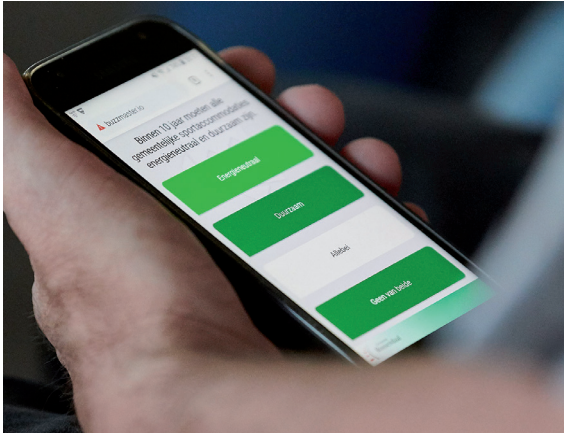
1.3 Resultaat is teamsport

Deze bewegvisie is tot stand gekomen door middel van interactieve beleidsvorming. Er hebben drie bijeenkomsten plaatsgevonden waar iedere Roosendaler, sportverenigingen, commerciële sportaanbieders, scholen, maatschappelijke organisaties en zorg- en welzijnsinstellingen bij aanwezig konden zijn. De raadsleden waren eveneens voor de bijeenkomsten uitgenodigd. Tijdens deze bijeenkomsten zijn de contouren van deze Bewegvisie bepaald. De laatste bijeenkomst is gebruikt om de Bewegvisie te toetsen bij alle betrokkenen.

¹ **Bron:** Bestuursakkoord 2018-2022 Roosendaal Duurzaam, sterk, aantrekkelijk.

² **Bron:** Transformatieagenda Sociaal Domein 2019 – 2022 : Oog voor elkaar

2. Het speelveld: trends, ontwikkelingen en uitgangspunten

Diverse lokale, regionale en landelijke trends en ontwikkelingen zijn van invloed op sport en bewegen. In dit hoofdstuk wordt daar bij stilgestaan. Het betreft zowel sport specifieke als algemene trends en ontwikkelingen, die van invloed zijn op sport en bewegen. Er liggen diverse bronnen² ten grondslag aan dit hoofdstuk.

■ 2.1 Het nationale en provinciale speelveld

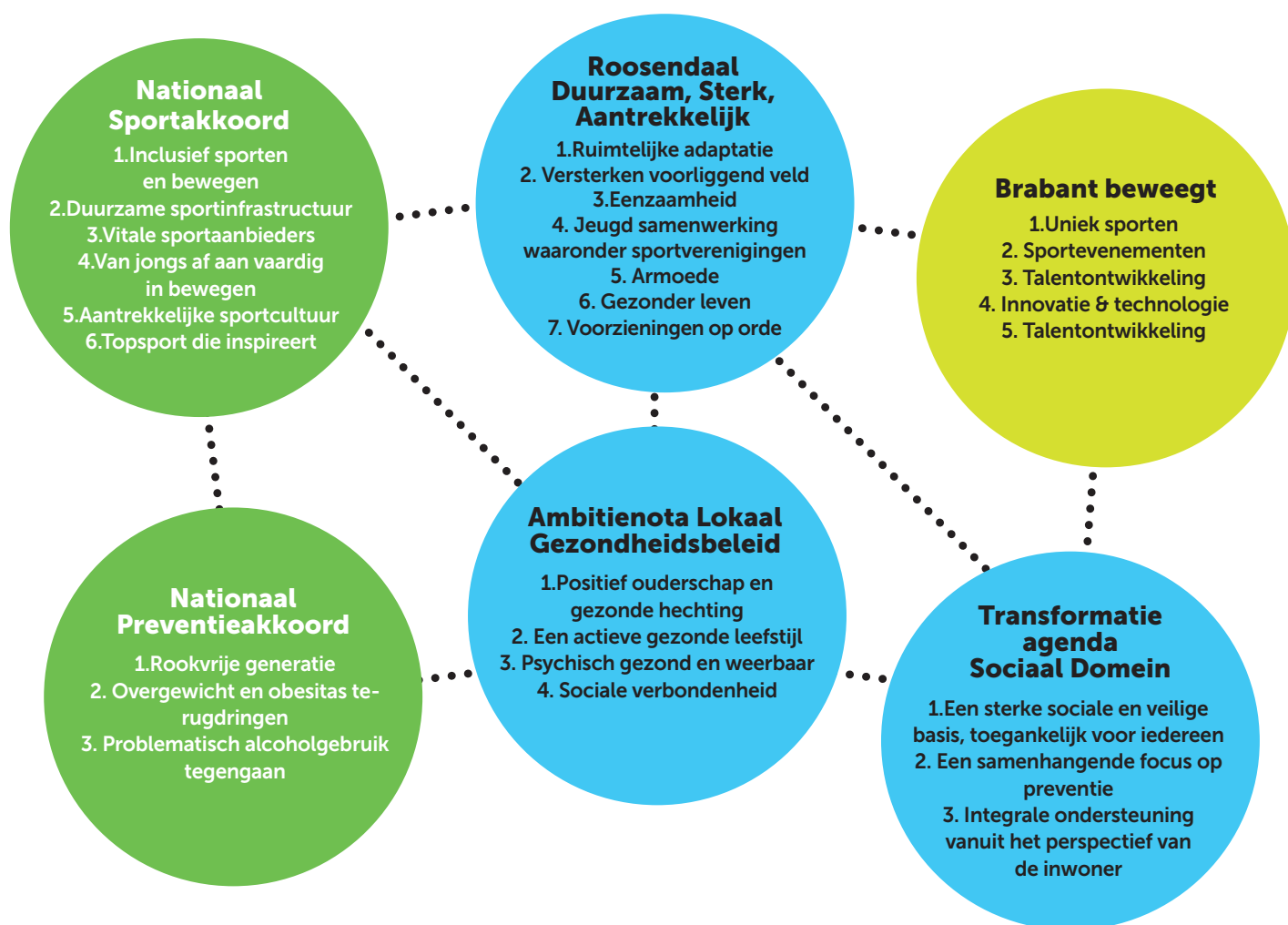
Het Nederlandse sportlandschap is voortdurend in beweging. Zo verandert de samenstelling van de bevolking. Het gemiddelde opleidingsniveau neemt toe, wat een positief effect heeft op de sport- en beweegdeelname. Daar staat tegenover dat door verschillende ontwikkelingen diverse groepen juist in mindere mate sporten of bewegen. Vergrijzing, het in de maatschappij steeds groter wordende aandeel van minderheden, het toenemende aantal in armoede levende huishoudens en de toename van eenpersoonshuishoudens zijn daar voorbeelden van.

Sport en bewegen wordt steeds vaker individueel gedaan. Op flexibele tijden en verschillende locaties. Beleving wordt daarbij steeds belangrijker. Door te sporten of evenementen te bezoeken, geef je uiting aan je identiteit en leefstijl. Sport heeft als vrijetijdsbesteding concurrentie van technologische ontwikkelingen en sociale media, die zowel positieve als negatieve effecten hebben op de sport- en beweegdeelname. Enerzijds maken ze communiceren makkelijker en sneller, is er inzicht in (sport-) prestaties en gezondheid, maken verschillende games het aantrekkelijk om te bewegen en komt er meer data over sporten en bewegen beschikbaar. Anderzijds kunnen ze ook inactief gedrag uitlokken.

³ **Bron:** Rapportage sport 2018; www.waarstaatjegemeente.nl; www.allesoversport.nl; www.allecijfers.nl; Bestuursakkoord 2018-2022 Roosendaal Duurzaam, sterk, aantrekkelijk.

In landelijk, provinciaal en lokaal beleid wordt ingespeeld op de geschetste ontwikkelingen. In de Bewegvisie verbinden we het bestaande beleid aan het lokale sport- en beweegbeleid. In figuur 2 staan verschillende lokale en landelijke beleidsdocumenten die een relatie hebben met deze Bewegvisie.

Figuur 2: Landelijk, provinciaal en lokaal beleid relevant voor Bewegvisie

Om in te spelen op de actuele ontwikkelingen, de gezondheid van veel Nederlanders te verbeteren en de sportinfrastructuur toekomstbestendig te maken, zijn recent het Nationaal preventieakkoord en het Nationaal sportakkoord gesloten. In Noord-Brabant heeft daarnaast de provincie sport benoemd als middel om bij te dragen aan provinciale opgaven, waarbij de focus ligt op een sociaal veerkrachtige samenleving en een sterke

Brabantse economie. Noord-Brabant geeft hier uitvoering aan langs vijf sportlijnen waarop de provincie een duidelijke toegevoegde waarde heeft ten opzichte van wat lokaal en landelijk gebeurt. Deze lijnen zijn Uniek sporten, (top)sportevenementen en side-events, Talentontwikkeling, Innovatie & technologie en Urban Sports.

■ 2.1 Het lokale speelveld

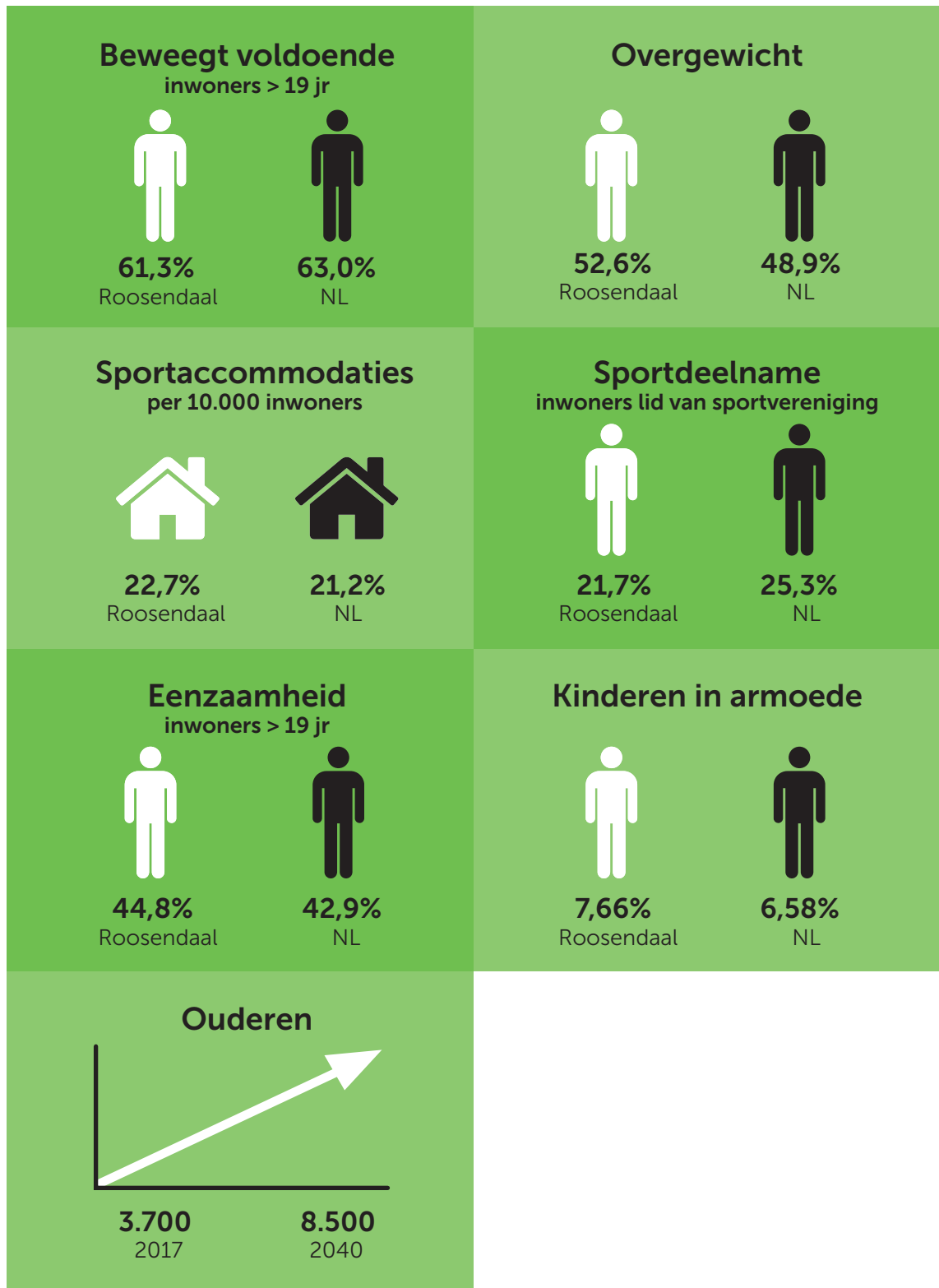
Er is potentie voor verbetering als het gaat om factoren die de gezondheid beïnvloeden.

De inwoners van Roosendaal:

- bewegen minder dan het landelijk gemiddelde
- zijn minder vaak lid van een sportvereniging
- hebben vaker dan gemiddeld overgewicht
- zijn vaker eenzaam dan het landelijke gemiddelde
- leven vaker in armoede dan het landelijk gemiddelde

Niet voor niets is een actieve gezonde leefstijl als speerpunt benoemd in de Ambitie-nota lokaal gezondheidsbeleid. De Bewegvisie is er dan ook op gericht om de inwoners van Roosendaal in beweging te krijgen zodat we een gezondere leefstijl krijgen. In de figuur op de volgende pagina staan de belangrijkste kerncijfers op een rijtje.

Figuur 3: Kerncijfers sport & bewegen gemeente Roosendaal

■ 2.3 Positieve gezondheid is uitgangspunt

In 2012 heeft arts en onderzoeker Machteld Huber het concept positieve gezondheid geïntroduceerd. Positieve gezondheid legt het accent op wat mensen nog wél kunnen doen om hun leven betekenisvol te laten zijn en deel te nemen aan de maatschappij. Het hogere doel hierbij is het realiseren van een betekenisvol leven. Het streven naar zogenoemd 'gezondheidswelzijn' op alle (zes) leefgebieden is het middel om daar te komen. Daarbij staat het ontwikkelen, benutten en behouden van de eigen veerkracht en zelfregie van mensen voorop. In deze bewegvisie omarmen we het concept positieve gezondheid.

De zes dimensies van Positieve gezondheid

De positieve invloed van sport en bewegen op de gezondheid is een vanzelfsprekendheid. Machteld Huber, oprichter van het Institute for Positive Health (IPH), formuleert de volgende definitie voor positieve gezondheid: 'Gezondheid is het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven. Gezondheid is niet alleen de afwezigheid van beperking of ziekte. Deze brede definitie van gezondheid kent 6 dimensies: lichaamsfuncties, dagelijks functioneren, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven en sociaal maatschappelijk participeren. De wensen en behoeftes van de persoon op deze 6 dimensies vormen het uitgangspunt voor de doelen die de zorgdriehoek van medewerker, bewoner en naasten samen stelt. Een standaard behandelplan is vaak niet meer nodig, wanneer zorgorganisaties werken volgens de benadering van Positieve Gezondheid. Door de cliënt zelf te vragen wat voor hem belangrijk is, hoeven zorgverleners niet alle standaard behandeldoelen uit te voeren. De zorg is daardoor persoons gericht en efficiënter.' Sport en bewegen heeft op meerdere dimensies invloed en is daarmee een belangrijke factor binnen het model van Positieve Gezondheid. Sport en bewegen draagt, uitgaande van bovenstaande, bij aan een verschuiving van curatieve zorg naar meer tijdig opvangen van problemen op 1 of meerdere van de 6 dimensies en hierdoor bij aan goedkopere, preventieve zorg.

MIJN POSITIEVE GEZONDHEID

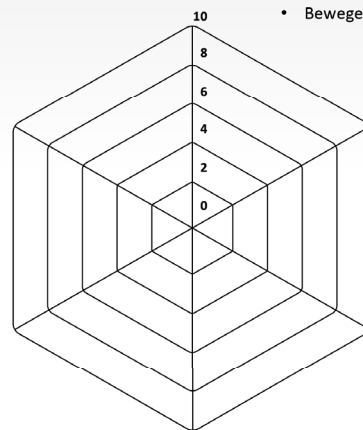
- Zorgen voor jezelf
- Je grenzen kennen
- Kennis van gezondheid
- Omgaan met tijd
- Omgaan met geld
- Kunnen werken
- Hulp kunnen vragen

- Sociale contacten
- Serieus genomen worden
- Samen leuke dingen doen
- Steun van anderen
- Erbij horen
- Zinnige dingen doen
- Interesse in de maatschappij

- Je gezond voelen
- Fitheid
- Klachten en pijn
- Slapen
- Eten
- Conditie
- Bewegen

- Onthouden
- Concentreren
- Communiceren
- Vrolijk zijn
- Jezelf accepteren
- Omgaan met verandering
- Gevoel van controle

- Zinnig leven
- Levenslust
- Idealen willen bereiken
- Vertrouwen hebben
- Accepteren
- Dankbaarheid
- Blijven leren

- Genieten
- Gelukkig zijn
- Lekker in je vel zitten
- Balans
- Je veilig voelen
- Hoe je woont
- Rondkomen met je geld

© Institute for Positive Health (iPH) | iph.nl | Gespreksinstrument 1.0

We onderschrijven daarmee dat sport & bewegen niet op zichzelf staat maar invloed heeft op meerdere aspecten die bijdragen aan een positieve gezondheid.

3. Het eindsignaal: doel en uitgangspunten

3.1 Het doel : Alle Roosendalers bewegen

Roosendaal wil een sociaal sterke stad zijn, waarin iedere inwoner mee kan doen. Sport & bewegen is bij uitstek geschikt om een bijdrage te leveren aan het versterken van de sociale samenhang in de gemeente en het vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners. Het is daarom van belang dat alle inwoners in beweging komen en/of blijven (op een voor hen passende manier).

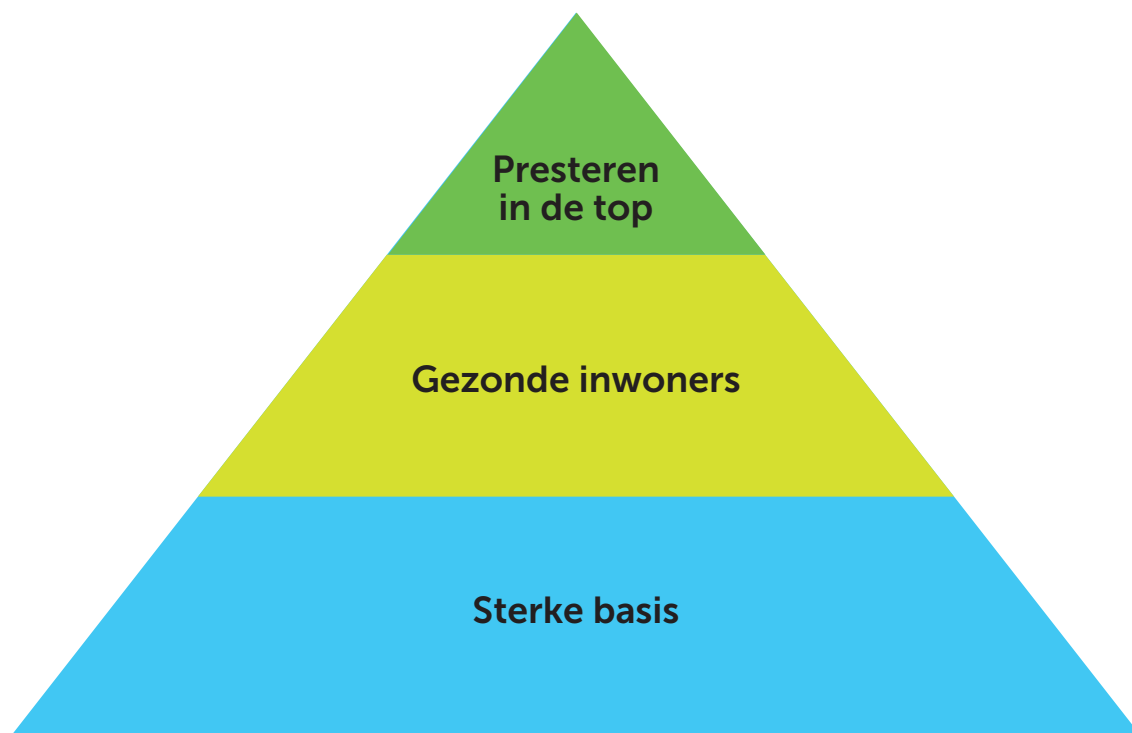
De ambitie van de Beweegvisie luidt:

Roosendalers bewegen en hebben een vitale en actieve leefstijl. Dat doen we door aandacht te hebben voor de rol van bewegen bij preventieve gezondheidszorg en bij een inclusieve samenleving, door de vitaliteit en maatschappelijke betrokkenheid van (sport)aanbieders verder te ontwikkelen, een buitenruimte te creëren die uitdaagt om te bewegen en zorg te dragen voor toekomstbestendige sport- en beweegvoorzieningen.

Met een actieve leefstijl bedoelen we dat alle inwoners dagelijks voldoende bewegen (zij voldoen minimaal aan de Beweegrichtlijnen 2017⁴). Beweging vermindert de kans op allerlei ziekten. Daarnaast heeft lichaamsbeweging een positieve invloed op de emotionele gezondheid. Sport en bewegen is op meerdere dimensies van invloed (Positieve gezondheid) en bevordert de vitaliteit van onze inwoners.

⁴ *Beweegrichtlijn 2017 betekent dat volwassenen wekelijks ten minste twee en een half uur matig intensief bewegen en kinderen dagelijks minstens een uur.*

Om de ambitie te kunnen realiseren wordt ingezet op drie niveaus:

Figuur 4: Opbouw Bewegvisie

In de 'Sterke basis' gaat het om vitale sportverenigingen, toekomstbestendige accommodaties en een uitdagende buitenruimte. De sterke basis stelt iedereen, die kan en wil sporten en/of bewegen, in staat om dit te doen. Op die solide basis kan verder gewerkt worden aan gezonde inwoners door het stimuleren van sport en bewegen. En dan met name het stimuleren van de inwoners voor wie sporten en bewegen geen vanzelfsprekendheid is. Inwoners die nu een drempel ervaren worden ondersteund om in beweging te komen en/of te blijven. We streven naar drempelloos sporten en bewegen voor iedereen.

Bovenaan de piramide staat presteren in de top. Daaronder verstaan we topsport, evenementen en talentontwikkeling. Bij topsport en talentontwikkeling is sport meer een doel en geen middel. Evenementen kunnen bijdragen aan het verhogen van sportdeelname onder inwoners van Roosendaal. Daarnaast dragen evenementen bij aan de positionering van de gemeente als aantrekkelijk woon- een leefstad.

3.2 Sterke basis: verenigingen, accommodaties en buitenruimte op orde

De ambitie is dat in 2030:

1. Alle sportverenigingen vitaal en maatschappelijk betrokken zijn;
2. Alle sportaccommodaties toekomstbestendig zijn;
3. De buitenruimte uitdaagt om te gaan sport en bewegen.

Vitale en maatschappelijk betrokken sportverenigingen

Bij het mogelijk maken van een actieve leefstijl voor alle inwoners zijn vitale en betrokken verenigingen en sport- en beweegaanbieders van cruciaal belang. We zetten in op het stimuleren en behouden van vitale sportverenigingen die maatschappelijk betrokken zijn. We ondersteunen verenigingen in hun ontwikkeling om vitaal/vitaler en maatschappelijk betrokken(-er) te worden. Hierbij sluiten we aan bij het thema 'Vitale sport- en beweegaanbieders' uit het Nationaal Sportakkoord.

Vitale sportverenigingen zijn verenigingen die organisatorisch, financieel en bestuurlijk gezond zijn. Verenigingen hebben aangegeven dat het werven van voldoende en goede vrijwilligers een steeds groter knelpunt aan het worden is. Dat staat op gespannen voet met de wens voor meer maatschappelijke betrokkenheid en grotere zelfstandigheid (bijvoorbeeld zelf onderhouden van accommodatie). Dit wordt onderzocht door het Mulier Instituut dat heeft geconstateerd dat 14% van de Nederlandse sportverenigingen een tekort aan vrijwilligers heeft. Steeds minder mensen blijken bereid een structurele taak als een bestuursfunctie op zich te nemen. Het percentage verenigingen dat een tekort aan trainers heeft ligt zelfs op 40%. **Een kwart van het aantal verenigingen heeft te maken met een dalend aantal leden.**

Alleen ga je sneller, samen komen kom je verder: dat is wat tijdens de werksessies voor deze Bewegingvisie breed werd gedragen. Door onderling kennis uit te wisselen en gebruik te maken van elkaars expertise versterken verenigingen en sport- en beweegaanbieders elkaar. De gemeente Roosendaal vervult daarin een inspirerende en stimulerende rol.

Naast kennisoverdracht en kennisdeling tussen sportverenigingen en sportbestuurders is het ook van belang om de verbinding met andere sectoren te koesteren en uit te breiden. Verenigingen kunnen hierdoor hun eigen positie in de omgeving versterken, samenwerken met andere partijen en mogelijk op een andere wijze dan via het traditionele lidmaatschap inkomsten verwerven. Sectoren die goed aansluiten bij de sport- en beweegsector zijn zorg, welzijn, onderwijs, kunst & cultuur, maar uiteraard ook het plaatselijke bedrijfsleven. Al deze sectoren hebben op hun beurt ook baat en/of belang bij vitale sportverenigingen en inwoners. De gemeente ondersteunt bij de totstandkoming van de verbinding tussen verenigingen met andere sectoren.

Beweegvriendelijke buitenruimte en toekomstbestendige accommodaties

Naast het hebben van vitale sportaanbieders zijn toekomstbestendige sport- en beweegvoorzieningen van groot belang in het mogelijk maken van een vitale en actieve leefstijl voor inwoners. Voor inwoners, die de voorkeur hebben om te sporten en bewegen in de openbare buitenruimte, is het belangrijk dat de buitenruimte uitdaagt, stimuleert en iedereen in de gelegenheid stelt om te sporten en bewegen.

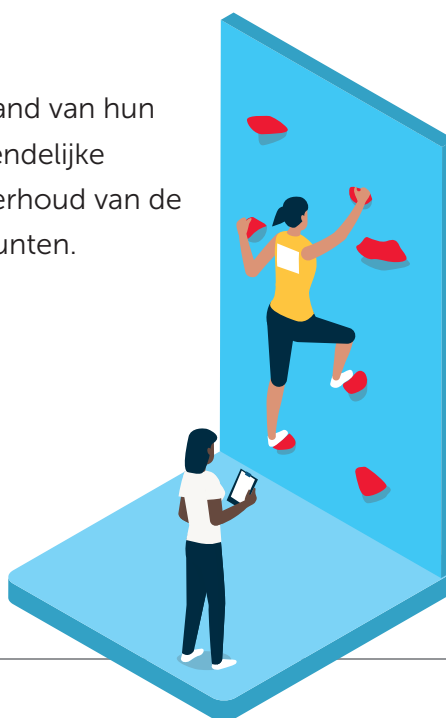
Beweegvriendelijke buitenruimte

De openbare weg, park, wandel- en fietspaden, parken, speelplaatsen en vrij toegankelijke schoolpleinen zijn onderdelen van de buitenruimte, waarin bewegen en gesport kan worden. Bij de inrichting van de buitenruimte zal de Omgevingswet de gemeente meer beleidsvrijheid geven. Deze wet biedt de mogelijkheid om verschillende belangen bij de inrichting van de buitenruimte aan de voorkant van de beleidsvorming integraal af te wegen.

De ambitie is dat alle inwoners op korte afstand van hun woning toegang hebben tot een beweegvriendelijke omgeving. Bij nieuwbouw, renovatie of onderhoud van de buitenruimte gelden de volgende uitgangspunten.

De buitenruimte:

- daagt uit om te gaan bewegen;
- is veilig om te sporten en bewegen;
- is toegankelijk voor iedereen;

Inwoners zijn goed geïnformeerd over de mogelijkheden om in de buitenruimte te sporten en/of te bewegen. Indien nodig wordt er actie ondernomen om de inwoners te informeren over de mogelijkheden om te sporten en bewegen in de buitenruimte, alsmede sport/beweegactiviteiten aanbieden om het gebruik van de buitenruimte te stimuleren.

Toekomstbestendige accommodaties

Toekomstbestendige sportparken en -accommodaties zijn een belangrijke voorwaarde voor het faciliteren van sport en bewegen voor Roosendalers. De sportparken en -accommodaties moeten op orde zijn, duurzaam en toegankelijk. Uitgangspunt is dat alle accommodaties voldoen aan wet- en regelgeving en kwalitatief voldoen aan de norm voor sportbeoefening op nationaal niveau (conform richtlijnen van KVLO en NOC*NSF).

Het verduurzamen van sportaccommodaties is een actueel thema. In Nederland willen we toe naar een klimaatneutrale toekomst en ook de sportparken en -accommodaties moeten mee in deze ontwikkeling. In Roosendaal hebben we daar de afgelopen jaren reeds stevig op geïnvesteerd. In totaal is er meer dan € 1 miljoen beschikbaar gesteld door de gemeente, waardoor sportverenigingen konden investeren in het verduurzamen van hun accommodatie. Gezamenlijk streven we ernaar dat in de toekomst alle sportparken en -accommodaties in Roosendaal energieneutraal zijn. De rol van de gemeente hierin is stimulerend en ondersteunend.

Een groot deel van de Roosendaalse sportcomplexen en accommodaties zijn voldoende uitgerust met passende faciliteiten voor mensen met een fysieke beperking (denk aan de afwezigheid van drempels, aangepaste kleedkamers en toiletten, toegang tot tribunes, etc.). Echter, er zijn ook nog accommodaties waar drempels een barrière vormen of hulpmiddelen ontbreken.

We streven naar volledig toegankelijke (gemeentelijke) sportaccommodaties voor mensen met een (fysieke) beperking. Dit geldt zowel voor de sporters als de bezoekers van sportaccommodaties. Dat gaan we als volgt doen:

- Bij nieuwbouw van een sportaccommodatie of aanleg van beweegvriendelijke buitenruimte worden richtlijnen die de toegankelijkheid (kunnen) vergroten meegenomen in het pakket van eisen.
- Bij de eerstvolgende renovatie van een sportaccommodatie of beweegvriendelijke buitenruimte wordt bekeken of richtlijnen die de toegankelijkheid (kunnen) vergroten kunnen worden meegenomen in het pakket van eisen.
- Bij renovatie van een sport specifieke accommodatie wordt eerst bekeken of er behoefte is aan meer toegankelijkheid en of deze niet al in de regio wordt opgevangen.

3.3 Gezonde inwoners

De ambitie is dat in 2030 alle inwoners sporten en/of bewegen op een voor hen passende manier.

We streven ernaar dat alle inwoners een vitale en actieve leefstijl hebben. Dit heeft als consequentie dat voor iedere inwoner een passend sport - en beweegaanbod beschikbaar moet zijn. In verenigingsverband of op een andere manier. Het laten aansluiten van het aanbod op actuele vraag en behoefte is hierbij de uitdaging.

Naast het brede doel om alle inwoners te stimuleren en ondersteunen richting een vitale en actieve leefstijl wordt er in Roosendaal al jaren ingezet op specifieke (kwetsbare) doelgroepen/inwoners, voor wie sporten en bewegen geen vanzelfsprekendheid is.

Kwetsbare doelgroepen/inwoners zijn:

Inwoners die zelf (nog) niet in de gelegenheid zijn om te gaan sporten/bewegen of een barrière ervaren waardoor ze niet de mogelijkheid hebben om te sporten/bewegen.

Het is van belang dat niemand een drempel ervaart om te kunnen sporten of bewegen. Iedereen moet mee kunnen doen aan het lokale sport- en beweegaanbod. De gemeente heeft enerzijds een stimulerende en ondersteunende rol richting mensen die vanwege een barrière amper of niet (kunnen) sporten/bewegen. Anderzijds kan de gemeente stimuleren dat (sport-)verenigingen inwoners die een drempel ervaren opnemen binnen hun reguliere sportaanbod en/of (nieuw) aanbod voor hen willen creëren. Waar nodig kan de gemeente maatschappelijke problematieken aankaarten om het bewustzijn hiervan bij de sportverenigingen te vergroten.

Er worden de volgende doelgroepen onderscheiden:

- Jeugd (0 t/m 18 jaar)
- Inwoners die vanwege een barrière amper of niet sporten/bewegen, onder andere:
  - Mensen met gezondheidsklachten (bijvoorbeeld obesitas)
  - Mensen met een fysieke en/of mentale beperking
  - Mensen die financieel minder draagkrachtig zijn
- Inwoners die (opnieuw) aansluiting zoeken binnen de samenleving, onder andere:
  - Mensen die in isolatie leven of eenzaamheid ervaren
  - "Nieuwe" Nederlanders
  - Mensen die re-integreren na afwezigheid op de arbeidsmarkt

De jeugd heeft de toekomst

Ten aanzien van de jeugd vinden we het belangrijk dat zij al vanaf jonge leeftijd goed leren bewegen. Motorische vaardigheden worden in de eerste levensjaren sterk ontwikkeld. Een gevarieerd bewegingsaanbod is in deze fase dan ook van groot belang. In de levensjaren 4 t/m 12 jaar ontdekken en leren kinderen veel. Om op latere leeftijd een goede keuze te kunnen maken welke sport je leuk vindt en bij je past moet je kennis gemaakt hebben met diverse sporten en je motorisch breed ontwikkelen.

Dit zijn dan ook belangrijke aspecten voor de leeftijdsgroep 4 t/m 12 jaar.

In de levensfase 13 t/m 18 jaar is een flinke daling te zien ten aanzien van sportdeelname. In deze leeftijdsperiode krijgen jeugdigen andere interesses, nemen ze naast school een bijbaan en is sporten/bewegen niet meer een prioriteit. Om de sterke daling in deze leeftijdsgroep enigszins te beperken vinden we het belangrijk om juist deze doelgroep te blijven stimuleren te blijven sporten/bewegen.

Het is cruciaal om het sportaanbod passend te maken bij de kenmerken en behoeften van de verschillende leeftijdsfasen. Alleen dan kan de preventieve kracht van een gezonde leefstijl bij jeugdigen benut worden. We kiezen bij voorkeur voor bestaande initiatieven die zich bewezen hebben.

Bovenstaande sluit naadloos aan op het doel uit het Nationaal Preventieakkoord en het Nationaal Sportakkoord om jeugdigen bewust te maken van de voordelen van een vitale en actieve leefstijl.

Concluderend is het doel om jeugdigen:

- Goede motorische vaardigheden aan te leren;
- Te laten ontdekken wat ze leuk vinden en waar ze goed in zijn;
- Bewust te maken van de voordelen van een vitale en actieve leefstijl;
- Enthousiast te maken voor een duurzame sport/beweeg carrière (tot late leeftijd).

3.4 Presteren in de top

Een van de ambities uit het Nationaal Sportakkoord is “Topsport die inspireert”. Het meeleven met Nederlandse en Roosendaalse topsporters heeft een sterke inspirerende en verbindende waarde in de samenleving. In Roosendaal starten veel talenten op hun weg naar de top en hebben we een aantal sporters die de (inter-)nationale top hebben bereikt.

Topsport & talentontwikkeling

Voor topsporters en toptalenten zijn landelijke en provinciale faciliteiten beschikbaar. In Roosendaal worden topsporters en talenten door de (sport-)verenigingen en andere sportaanbieders ondersteund. Verenigingen die ambities hebben die verder reiken dan breedtesport kunnen middels verenigingsondersteuning worden ondersteund in verdere groei en professionalisering van de organisatie voor zover passend binnen de kaders van deze sportvisie. Voor verdere ondersteuning kunnen sporters en verenigingen terecht bij NOC*NSF en hun sportbond.

De provincie heeft zich de afgelopen jaren ingezet voor een sterke (top-) sportinfrastructuur. Zo ligt één van de vijf landelijke Centra voor Topsport en Onderwijs (CTO) in Noord-Brabant (gecentreerd in Eindhoven). Talenten die de potentie hebben binnen een paar jaar de (inter-)nationale top te halen, kunnen instromen in een door de sportbond aangeboden topsportprogramma. Van de regionale trainingscentra (RTC) waar deze programma's plaatsvinden zijn er diverse in Brabant.

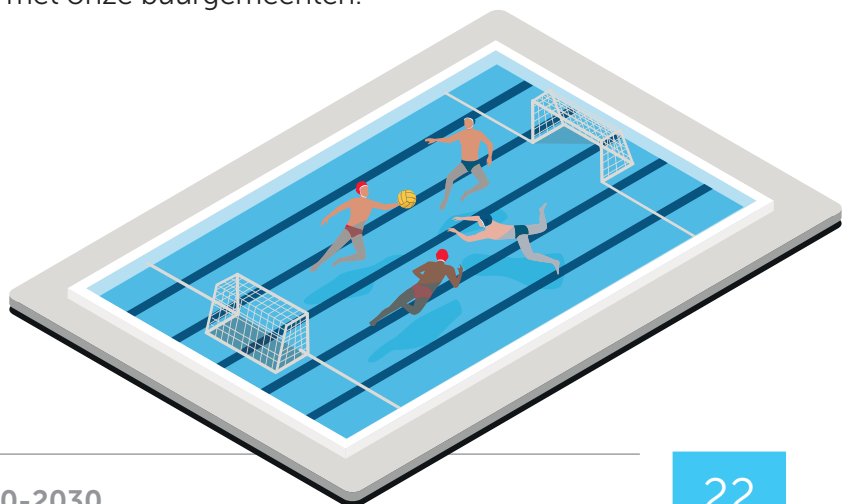
(Sport-)evenementen

Samenhangend met topsport en talentontwikkeling werkt ook het ervaren van topsportevenementen inspirerend en verbindend voor de samenleving. Roosendaal is een gemeente waarin veel (sport-)evenementen worden georganiseerd. Twee blikvangers zijn de Draai van de Kaai en de Halve Marathon.

In Roosendaal willen we een aantrekkelijk klimaat voor evenementen die economische en maatschappelijke waarde toevoegen. Roosendaal heeft de ambitie om uit te groeien tot een echte evenementenstad, zo staat omschreven in het beleidskader 'Evenementen in Roosendaal: Levendigheid en leefbaarheid in balans'.

Vanuit sport en bewegen leveren we incidenteel een bijdrage aan grote (inter-)nationale evenementen, zoals etappe(wieler)koersen met een groot promotioneel bereik. Dit levert de gemeente vaak meer op dan het evenement zelf; het geeft de gelegenheid om Roosendaal bij een breed en soms ook nieuw publiek in de kijker te spelen. Zo stimuleren we de regionale economie en het toerisme. Ook bieden we onze inwoners recreatie. In het kader van participatiebevordering stimuleren we het organiseren van side-events bij grotere evenementen.

Om het regionaal karakter van evenementen in onze gemeente te versterken, werken we daar waar mogelijk samen met onze buurgemeenten.

4. Spelregels: aanpak en randvoorwaarden

4.1 Samenwerking staat centraal

Samenwerking staat centraal bij de uitwerking van de Bewegvisie. Samenwerking tussen verschillende thema's en samenwerken tussen organisaties om Roosendaal in beweging te krijgen. We gaan uit van een brede integrale aanpak van maatschappelijke vraagstukken. Sport en bewegen is daarbij één van de instrumenten. Zo is er bijvoorbeeld een sterke samenhang tussen sport & bewegen én gezondheid. Die samenhang wordt bijvoorbeeld benadrukt in het Nationaal Preventieakkoord. Landelijke speerpunten uit het Nationaal Preventieakkoord zijn:

- stoppen met roken;
- overgewicht terugdringen;
- aanpak problematisch drankgebruik.

Deze thema's zijn ook actueel binnen de sport- en beweegsector, zoals de rookvrije sportparken en gezonde sportkantines. Samen met partners zal gezocht worden naar mogelijkheden om sportparken rookvrij te krijgen en een gezonder aanbod te realiseren in de kantines. Dit sluit onder andere aan bij de uitwerking van de Ambitienota Lokaal Gezondheidsbeleid van de gemeente Roosendaal.

Team Roosendaal

Roosendaal is een hechte gemeente. De lijnen tussen (maatschappelijke) organisaties zijn kort en men weet elkaar te vinden. Het maken van beleid en de uitvoering daarvan is een onderling samenspel tussen alle betrokkenen. De gemeente Roosendaal erkent dat en heeft in haar bestuursakkoord aangegeven steeds meer een faciliterende overheid te zijn. De gemeente Roosendaal geeft ruimte en stelt spelregels vast. Zo kan de kracht van de burgermaatschappij zich mobiliseren en initiatieven door inwoners worden opgepakt.

De gemeente staat open voor (ongevraagde) inbreng van inwoners en andere partners. Er wordt samengewerkt om maatschappelijke opgaven te realiseren. Voor de sport- en beweegsector betekent dit enerzijds een gemeente die de basis op orde heeft, transparante richtlijnen hanteert en zorgt voor zorgvuldige en tijdige uitvoering. Anderzijds richt de gemeente zich op het samenbrengen van lokale partijen (zoals sportaanbieders) en sectoren (gezondheid, onderwijs, welzijn), heeft zij oog voor innovatieve initiatieven die vanuit samenwerking ontstaan en doet zij een beroep op het (maatschappelijk) ondernemerschap van verenigingen.

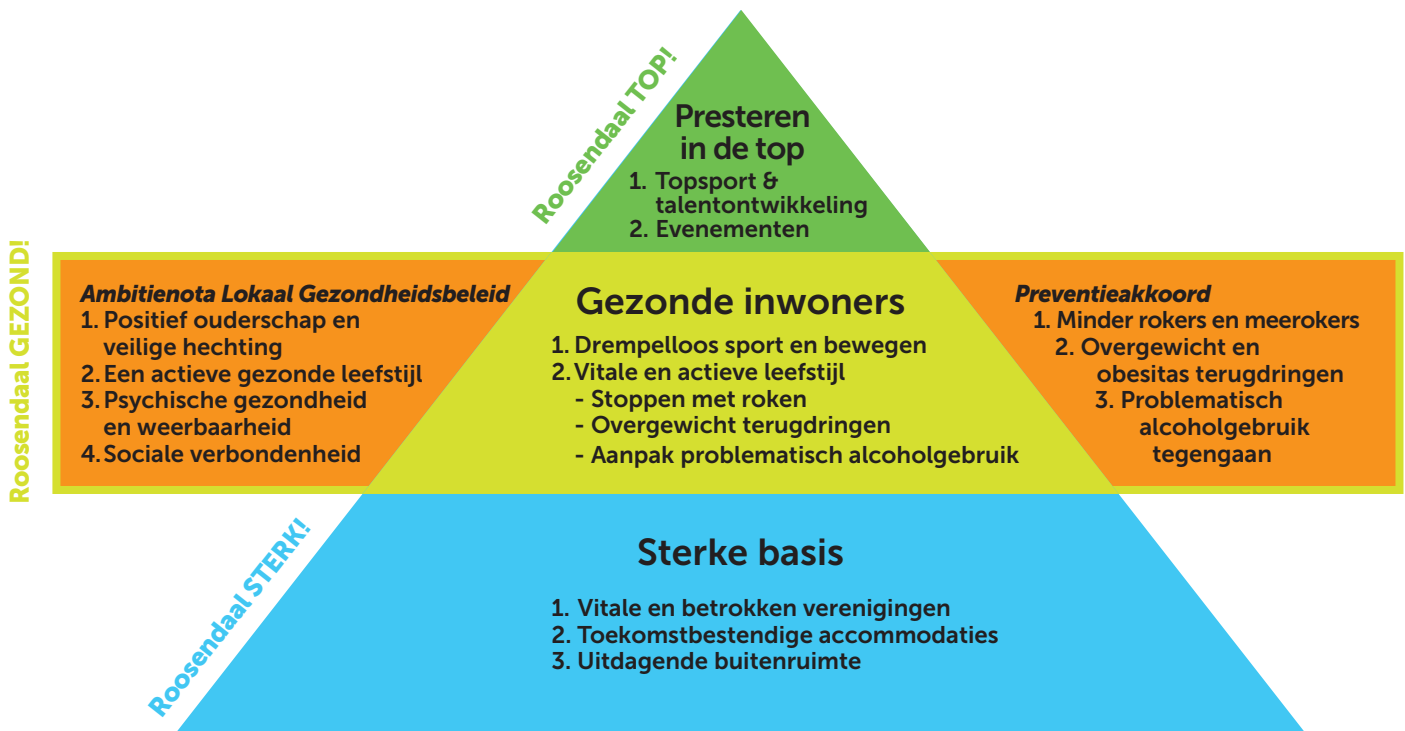
4.2 Visie uitwerken in Lokaal Sportakkoord

In 2030 bewegen alle inwoners van Roosendaal op een voor hen passende manier en hebben zij een vitale en actieve leefstijl. Zoals uit de analyse in hoofdstuk 2.2 blijkt moet er nog veel gebeuren voordat deze ambitie in Roosendaal gerealiseerd kan worden. Wat er moet gebeuren wordt gezamenlijk met alle betrokkenen bepaald in het Lokale Sportakkoord. Aan de hand van de drie thema's (Sterke basis, Gezondinwoners en Presteren in de top) worden afspraken gemaakt tussen relevante betrokken organisaties. Deze afspraken vormen het actieprogramma voor de komende vier jaar (2020 - 2023). Onder aanvoering van een onafhankelijke sportformateur kan iedereen deelnemen aan het vormgeven van de afspraken. Daarvoor wordt wel commitment gevraagd voor het vervolg. Neem je deel dan ben je ook medeverantwoordelijk voor het behalen van het eindresultaten. De gemeente Roosendaal is één van de betrokkenen die zal deelnemen aan het Lokale Sportakkoord.

Het Lokale Sportakkoord wordt in 2022 geëvalueerd. Op basis daarvan worden met alle betrokkenen afspraken gemaakt over voortzetting en/of aanpassing van het akkoord.

Het Lokale Sportakkoord staat niet op zichzelf. Zo wordt er met name voor het onderdeel over gezonde inwoners aangesloten bij andere beleidsvelden. In het deelakkoord over gezonde inwoners is er een duidelijke link met de lokale uitwerking van het Nationale Preventieakkoord. De onderwerpen 'stoppen met roken', 'overgewicht terugdringen' en 'aankpak problematisch alcoholgebruik' worden in het Lokale Sportakkoord verder uitgewerkt. Daarbij staat het sport & bewegen als middel centraal.

Figuur 5 Samenhang Lokaal Sportakkoord en Preventieakkoord

4.3 Financiën

Voor het realiseren van onze ambitie zal budget nodig zijn. Het is vrijwel onmogelijk om op voorhand te bepalen welk budget er voor de komende 10 jaar benodigd is. Daarom wordt ervoor gekozen om het benodigde budget te koppelen aan de uitwerking van de visie in het Lokale Sportakkoord. In het Lokale Sportakkoord staan de concrete acties die we de komende vier jaar gaan uitvoeren. Op basis van de deze acties wordt bepaald of en zo ja, hoeveel extra budget er benodigd is. Indien nodig zal de gemeente Roosendaal via de reguliere P&C-cyclus voorstellen doen voor extra middelen.

4.4 Monitoring en evaluatie

Om te beoordelen of we de goede dingen doen en of we die dingen dan ook goed doen, gaan we vanaf 2020 monitoren en evalueren. Hiervoor worden open databronnen en externe bronnen als een KISS rapportage en het clubmetingen onderzoek van NOC*NSF gebruikt. Naast de landelijke bronnen worden hiervoor ook lokale bronnen gebruikt, zoals GGD onderzoeken en inwonerspanels. In aansluiting op de afspraken die gemaakt worden in het Lokaal Sportakkoord zal de gemeente de monitoring inrichten.

4.5 Communicatie

In het Lokale Sportakkoord zullen we afspraken maken hoe we elkaar informeren over de voortgang van de uitvoering van de Bewegvisie. Hierbij is er aandacht voor om van elkaar te leren en elkaar te stimuleren door onderlinge kennis, expertise en ervaringen uit te wisselen. Op deze manier blijven we oog houden voor elkaar in het realiseren van de gezamenlijk ambitie dat alle Roosendalers in 2030 sporten en/of bewegen voor een op hen passende manier.

